

Dosarul nr. 2r-101/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Judecător – A. Ciubotaru

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, Judecători – A. Pahopol, R. Pulbere, V. Cotorobai

DECIZIE

14 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, Judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Ministerul Justiției al RM,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Gontar Victoriya către Ministerul Justiției al RM, intervenient accesoriu Procuratura Generală a RM, cu privire la constatarea faptului atragerii ilegale la răspundere penală, repararea prejudiciului material și moral cauzat ca urmare a încălcărilor admise și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2020, prin care au fost restituite apelurile declarate de Gontar Victoriya și de Ministerul Justiției al RM împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 24 iulie 2020,

c o n s t a t ă :

La 20 februarie 2020, Gontar Victoriya a depus cerere de chemare în judecată către Ministerul Justiției al RM, intervenient accesoriu Procuratura Generală a RM cu privire la constatarea faptului atragerii ilegale la răspundere penală și încasarea de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM a prejudiciului moral în cuantum de 120000 lei și 24000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în prezentul litigiu și cauza penală.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 24 iulie 2020, acțiunea a fost admisă parțial.

S-a încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul Victoriyei Gontar suma de 15000 lei cu titlu de prejudiciu moral și 10000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 27 iulie 2020, Ministerul Justiției al RM, prin intermediul reprezentantului Bejan Vadim și, la 24 august 2020, Gontar Victoriya, reprezentată de avocatul Melinteanu Călin, au contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând casarea acesteia.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2020, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Gontar Victoriya și Ministerul Justiției al RM, fiindu-le acordat părților un termen de 20 zile, calculat din momentul comunicării încheierii, pentru a prezenta cererea de apel întocmită în conformitate cu exigențele Legii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2020, apelurile declarate de Gontar Victoriya și de Ministerul Justiției al RM împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 24 iulie 2020, au fost restituite, din motivul neînălțurării, în termenul acordat de instanță, a neajunsurilor indicate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2020.

La 22 decembrie 2020, Ministerul Justiției al RM a declarat recurs, prin care a solicitat casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2020 și emiterea unui act procedural de punere pe rol a cererii de apel.

În motivarea cererii de recurs a indicat că întru executarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2020 prin care nu s-a dat curs cererilor de apel, inclusiv apelului declarat de Ministerul Justiției al RM, în interiorul termenului de 20 zile indicat în încheierea Curții de Apel Chișinău, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău, a fost depusă cererea de apel motivată, conform dispozițiilor art. 365 din Codul de procedură civilă.

În astfel de circumstanțe, reprezentantul recurentului consideră inexplicabilă soluția instanței de apel.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea din 17 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată participanților la proces la 13 ianuarie 2021 (f.d. 77), însă la materialele cauzei nu există înscrisuri care să demonstreze momentul recepționării acesteia.

Astfel, Colegiul constată că recursul Ministerului Justiției al RM din 22 decembrie 2020, a fost declarat în termen.(f.d. 78)

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Ministerul Justiției al RM este întemeiat și necesită a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, se constată că prin încheierea din 17 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Gontar Victoriya și Ministerul Justiției al RM, fiindu-le acordat părților un termen de 20 zile, calculat din momentul comunicării încheierii, pentru a prezenta cererea de apel întocmită în conformitate cu exigențele Legii. Totodată, li s-a explicat apelanților că în cazul în care nu vor lichida neajunsurile statuate în prezenta încheiere în termenul acordat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare.

Prin încheierea din 17 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, apelurile declarate de Gontar Victoriya și de Ministerul Justiției al RM, au fost restituite, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Analiza situației de fapt și de drept atestă faptul că actul de discreție al instanței

de apel, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Ministerul Justiției al RM, este neîntemeiat, urmând a fi casat, cu remiterea pricinii în instanța de apel, pentru examinarea cererii de apel în fond.

Cu referire la normele ce ghidează procedura punerii pe rol a cererii de apel, instanța de recurs menționează că, într-adevăr, potrivit art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

La caz însă, Colegiul civil apreciază ca fiind eronată concluzia instanței de apel în privința faptului că Ministerul Justiției al RM nu a înlăturat neajunsurile menționate în încheierea de a nu da curs cererii de apel, or, precum reiese din materialele cauzei, încheierea din 17 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău prin care nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Ministerul Justiției al RM, a fost recepționată prin intermediul poștei electronice de către Ministerul Justiției al RM la aceeași dată.

Astfel, termenul de 20 zile acordat de către instanța de apel pentru înlăturarea neajunsurilor specificate în actul judecătoresc, urma să expire la 07 decembrie 2020.

Cu toate acestea, deja la 20 noiembrie 2020, prin intermediul Cancelariei Curții de Apel Chișinău, Ministerul Justiției al RM a înregistrat cererea de apel motivată împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 24 iulie 2020. (f.d.66)

Acestea fiind menționate, Colegiul consideră eronată concluzia instanței de apel cu referire la restituirea apelului Ministerului Justiției al RM, or, apelanta/recurenta în cauză, a înlăturat în termen neajunsurile specificate de instanță.

În circumstanțele constatate și ținând cont de prevederile normelor citate, Colegiul reiterează, că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (CEDO, hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982).

În cazul Airey vs. Irlanda Curtea a arătat că dreptul fiecărei persoane de a avea acces la justiție se completează cu obligația statului de a facilita accesul. Statul este ținut să asigure oricărei persoane toate facilitățile rezonabile de drept și de fapt pentru a accede la instanță. Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică. Imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție.

Este de menționat că, potrivit jurisprudenței CEDO, părților pe dosar le revine obligația de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție, însă, totodată, instanța de judecată trebuie să mențină echilibrul între puterea pe care o deține partea și cea cu care este investită instanța prin lege, în scopul de a exclude orice aparență, iar aplicarea dispozițiilor legale să fie în așa fel, încât să evite aplicarea sancțiunilor procedurale, acolo unde este posibil.

În circumstanțele enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2020, în partea ce ține de restituirea apelului declarat de Ministerul Justiției al RM, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel pentru examinarea cererii de apel în fond.

În cadrul examinării cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și, examinând cauza, să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul părților la un proces echitabil.

Luând în considerație cele expuse și în temeiul art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Ministerul Justiției al RM.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2020, în partea ce ține de restituirea apelului declarat de Ministerul Justiției al RM, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Gontar Victoriya către Ministerul Justiției al RM, intervenient accesoriu Procuratura Generală a RM, cu privire la constatarea faptului atragerii ilegale la răspundere penală, repararea prejudiciului material și moral cauzat urmare a încălcărilor admise cu compensarea cheltuielilor de judecată, cu remiterea pricinii în instanța de apel, pentru examinarea cererii de apel în fond.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Dumitru Mardari